

sige: som et godt Raad til dem —, om de ikke ogsaa ville se lidt paa Sagens anden Side; for det forekommer mig, at de have hæftet deres Øjne helt paa den ene Side. Den anden Side er den, at hvis der skulde indføres en Census, som altsaa skulde være ikke saa lidt skrappere end den, dette Lovforslag indeholder, og hvis man altsaa skulde udelukke Folk, som ønskede at faa kirkelig Valgret, fra at faa denne; saa forekommer det mig, at der derved let vilde fremkomme Vanskeligheder for Indre Missions Venner overfor det, som de dog betragte som en væsentlig Side ved deres Gerning, nemlig det at drive indre Mission i vort Folk. Jeg tør nemlig forsikre, at i det Tilfælde, vi begyndte at bruge en skrap Census overfor den kirkelige Valgret, vilde det blive ganske overordentlig vanskeligt for kirkeligt sindede Mennesker at fange deres Øren, som man har berøvet den kirkelige Valgret. I det Tilfælde altsaa, at Indre Mission vil udelukke mange fra at faa Del i den kirkelige Valgret, vil den derved — forekommer det mig — hindre sig selv i at øve en ret væsentlig Del af sin Gerning, den Gerning, som den i øvrigt skal have Tak for, nemlig den at finde Øre hos dem, som det ellers maaske ikke er saa let at faa fat i. Det er nemlig sikkert, forekommer det mig, at hvis man først siger til Folk: I ere ikke værdige til at have Valgret ved den Lejlighed, og man saa bag efter kommer og siger til dem: Vi ville alligevel gerne have eder i Tale — saa har man derved gravet en Groft, som det ikke bliver saa let at raabe over. Saa forstaar jeg bedre, naar Indre Mission siger: Lad os hellere blive fri for al kirkelig Lovgivning og blive staaende, hvor vi staa; men der tror jeg, vi staa overfor et Krav ude i Befolkningen, som det ikke er saa let at komme fra.

Der blev sagt, at det var et stort Fremskridt paa dette Punkt, at Kultusministeren havde udeladt Ordene „Kirkens Forskrifter”. Jeg maa tilstaa, skønt Ordene lyde mildere i den højtærede Kultusministers Affattelse, at jeg ikke forstaar den store Forskel, der er derimellem. For naar man taler om Troskab imod Folkekirken, maa det jo være Folkekirken, saadan som den er, og saa maa det ogsaa være Folkekirken med de Forskrifter; den har, saa i Virkeligheden indeholder Troskab imod Folkekirken vistnok ogsaa for en god Del Forskrifterne, enten de ere gode eller mindre gode. Om man vil stryge Præstens Formaning, skal jeg i alt Fald se paa det med stor Sindsro, for jeg tror ikke, den Formaning foran en Valgkamp vil have stor Værdi.

Saa komme vi til de valgte, og der har jo Forslaget, som det tidt nok er fremhævet, valgt det, at Præsten ikke skal være født Formand, men skal kun være født Medlem af Menighedsraadet. Jeg mener ikke, det er noget Kardinalpunkt, for hvis Præsten er i Overensstemmelse med sin Menighed, og hans Ord have nogen Betydning, og den har nogen Tro paa, at han har lidt praktisk Greb, saa vil han sikkert nok blive Medlem af og Formand i Menighedsraadet. I alt Fald er det jo en given Sag, at Menighedsraadet vil komme til at forhandle med Præsten, det vil i mange Tilfælde i de Sager, som skulle forhandles, enten han er Medlem eller ikke, komme til at tilkalde ham. Det bliver vel en Undtagelse, at der er et saadant Modsætningsforhold mellem Præsten og Menighedsraadet, at de ikke kunne tale sammen, for saa er det hele jo en Karikatur. Det er jo Meningen, at Menighedsraadet skal være til Hjælp baade for Præsten og for Administrationen.

Det er een Side af Sagen, om end det ikke er den eneste, for naar det er blevet sagt her, at Menighedsraadet skulde være en rent borgerlig Indretning, ser jeg ikke, at det er muligt, naar man overhovedet vil have Menighedsraadene til at befatte sig med Præstevalg. Thi hvordan man end ser paa Præster og deres Virksomhed, tror jeg, man maa indrømme, at det at tage Del i et Præstevalg er i alt Fald af nogen kirkelig Betydning og ikke kan regnes for noget rent borgerligt. Det vedrører i alt Fald de kirkelige Interesser i en Sognemenighed i høj Grad, men dette Forhold skal jeg i øvrigt ikke komme ind paa. Sagen vil jo nok komme i Udvalg. Jeg har hørt enkelte Medlemmer sige, at den kunde passere uden Udvalg. Jeg er dog tilbøjelig til at tro, at det er rigtigst, at den gaar i Udvalg. Naar vi saa skynde os det bedste, vi kunne, vil der vel blive Tid til at føre den igennem i denne Samling, hvad jeg for min Del skal være overordentlig villig til at medvirke til.

Der var saa et Par andre Spørgsmaal, jeg gerne vilde røre lidt ved. Det er blandt andet Forholdet mellem Menighedsraad og Kirkeinspektion i Byerne. Vi maa vistnok have en enkelt Bestemmelse ind her. Efter Loven af 1903 var Kirkeinspektionens Medlemmer fødte Medlemmer af Menighedsraadet, og derfor var det forholdsvis let at forhandle om, hvad der hørte herhen, og hvad der hørte derhen, og Grænsebestemmelser vare derfor ikke saa nødvendige. Men naar man udelader Kirkeinspektionen af Menighedsraadet, kunde det tænkes, at